

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **V. Š.**
bytem x
zastoupen JUDr. Zdeňkem Koschinem, advokátem
sídlem Štefánikova 75/48, 150 00 Praha 5

proti

žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**
sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí předsedkyně žalovaného ze dne 27. 7. 2018 č.j. UOOU-08596/17-64

takto:

- I. Rozhodnutí předsedkyně Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 27. 7. 2018 č.j. UOOU-08596/17-64 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11.228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Zdeňka Koschina, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí předsedkyně žalovaného, jímž byl zamítnut rozklad a potvrzeno rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2018 č.j. UOOU-08596/17-56. Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 44 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění účinném do 23. 4. 2019 (dále též „zákon o ochraně osobních údajů“), neboť porušil povinnost mlčenlivosti, a to ve formě nepřímého úmyslu, neboť od 23. srpna 2017 nejméně do 18. října 2017 zveřejnil na svém profilu na sociální síti Facebook příspěvek, který obsahoval osobní údaje Mgr. Z. V., pracovnice odboru sociálních věcí Magistrátu města Olomouc, v rozsahu rodné příjmení, datum a místo narození, které získal ze spisu trestního řízení sp. zn. 5 T 273/2015, čímž porušil povinnost stanovenou § 15 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů, tedy povinnost osoby, která v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností přichází u správce do styku s osobními údaji, zachovávat mlčenlivost o těchto osobních údajích. Za tento přestupek mu byla uložena pokuta ve výši 3.000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.
2. Žalobce v žalobě označil tvrzení žalovaného týkající se trestního řízení vedeného s žalobcem za nepravdivá a doplnil k nim vlastní vysvětlení. Dále namítal, že není osobou, která by byla vázána mlčenlivostí, navíc předmětné údaje získal jako účastník trestního řízení. Informoval-li žalobce na Facebooku, šlo o okruh jeho známých, kteří mají na jeho profil přístup a s nimiž problematiku svého trestního stíhání již dříve projednával. Ačkoliv se žalobce opakovaně pokoušel nahlížet do svého trestního spisu, vždy mu to bylo odepřeno, takže tyto údaje se z něj ani nemohl dozvědět. Mgr. V. u hlavního líčení v trestní věci byla slyšena jako svědek, údaje tam zazněly, veřejnost vyloučena nebyla. Aplikace § 15 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů na žalobcovu věc je zcela nesmyslná, neboť žalobce není žádným ze subjektů uvedených v tomto ustanovení. Závěrem žalobce navrhl zrušit napadené rozhodnutí i jemu předcházející rozhodnutí žalovaného 20. 6. 2018 č.j. UOOU-08596/17-56.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě sdělil, že žalobce jen opakoval argumenty obsažené ve správním řízení, s nimiž se žalovaný náležitě vypořádal. V rámci předchozího řízení bylo spolehlivě prokázáno, že během hlavního líčení nebylo veřejně ani jinak sděleno rodné příjmení či datum nebo místo narození svědkyně Mgr. V., tj. osobní údaje, jejichž zveřejněním žalobce spáchal přestupek. Dále bylo prokázáno, že žalobce opakovaně nahlížel do trestního spisu a pořizoval nebo si nechal z něj vyhotovit kopie. Tvrzení ohledně zpřístupnění profilu Facebooku pouze omezenému okruhu žalobcových známých bylo vyvráceno pořízením tzv. „print screenu“ žalovaným. Žalovaný navrhl zamítnout žalobu jako nedůvodnou.
4. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s.
5. Soud nejprve uvádí, že směřuje-li žaloba (§ 65 a násl. s. ř. s.) proti rozhodnutí vedoucího ústředního orgánu státní správy, je žalovaným tento ústřední orgán, nikoliv jeho vedoucí (srov. podobně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2006 č.j. 4 As 57/2005-64 či ze dne 8. 12. 2020 č.j. 3 Azs 102/2019-46). Proto v dané věci je žalovaným Úřad pro ochranu osobních údajů.

6. V § 44 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů, ve znění účinném do 23. 4. 2019, bylo stanoveno: „Fyzická osoba, která
- a) je ke správci nebo zpracovateli v pracovním nebo jiném obdobném poměru,
 - b) vykonává pro správce nebo zpracovatele činnosti na základě dohody, nebo
 - c) v rámci plnění zvláštním zákonem uložených oprávnění a povinností přichází u správce nebo zpracovatele do styku s osobními údaji,
- se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost mlčenlivosti (§ 15).“
7. V § 15 zákona o ochraně osobních údajů, ve znění účinném do 23. 4. 2019, pak bylo stanoveno:
- „(1) Zaměstnanci správce nebo zpracovatele, jiné fyzické osoby, které zpracovávají osobní údaje na základě smlouvy se správcem nebo zpracovatelem, a další osoby, které v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností přicházejí do styku s osobními údaji u správce nebo zpracovatele, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o osobních údajích a o bezpečnostních opatřeních, jejichž zveřejnění by ohrozilo zabezpečení osobních údajů. Povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení zaměstnání nebo příslušných prací.
- (2) Ustanovením předchozího odstavce není dotčena povinnost zachovávat mlčenlivost podle zvláštních zákonů.
- (3) Povinnost zachovávat mlčenlivost se nevztahuje na informační povinnost podle zvláštních zákonů.“
8. Soud se nejprve zabýval námitkami zpochybňujícími skutková zjištění žalovaného. K nim soud uvádí následující. Není podstatné, jak přesně bylo rozhodováno jednotlivými soudy v žalobcově trestní věci. Proto tyto jeho námitky soud považuje za mimoběžné s předmětem projednávané věci a nezabýval se jimi. Pokud pak jde o námitku, že předmětné osobní údaje Mgr. V. u hlavního líčení zazněly a žalobci bylo odepřeno nahlížení do jeho trestního spisu, Městský soud v Praze konstatuje, že z provedeného dokazování, jak je zachyceno ve správním spise, plyne opak. K tomu soud odkazuje na str. 5 – 6 rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2018, kde je logicky a srozumitelně vysvětleno (s odkazem na sdělení předsedy senátu Okresního soudu v Olomouci), že osobní údaje Z. V. při hlavním líčení nebyly sdělovány (veřejně bylo sděleno pouze jméno, příjmení a titul); na tom dle závěru soudu nic nemění ani žalobcem poukazovaná skutečnost, že předmětné hlavní líčení se konalo ve více dnech. Žalobce ostatně ani netvrdil žádný konkrétní den a čas, kdy přesně během hlavního líčení mělo dojít ke sdělení předmětných osobních údajů Mgr. V. ze strany předsedy senátu. Jak se podává ze sdělení statutárního města Olomouc ze dne 24. 5. 2018, žalobce se opakovaně (18x) dostavil k nahlížení do trestního spisu, z něhož si pořizoval kopie písemností a zvukových záznamů. Žalobci byla mimo jiné vydána kopie úředního záznamu o podání vysvětlení Mgr. V. ze dne 5. 5. 2015 obsahující datum a místo narození a rodné příjmení této osoby. Je tedy zřejmé, že žalobce předmětné osobní údaje získal díky svému přístupu k trestnímu spisu. Obstát nemůže ani námitka, že žalobce informoval pouze okruh svých známých, kteří mají k jeho profilu na Facebooku přístup. Jak plyne z rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2018 (str. 8) i ze správního spisu, žalovaný pořídil „print screen“ facebookového profilu žalobce, kde předmětné osobní údaje byly zveřejněny. K předmětným osobním údajům se tedy mohl dostat kdokoli, nejen okruh žalobcových „známých“.
9. K právnímu posouzení věci Městský soud v Praze uvádí:
10. Podstata přestupku podle ustanovení § 44 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů, z jehož spáchání žalovaný uznal žalobce vinným, spočívá v porušení povinnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

mlčenlivosti, kterou podle názoru žalovaného měl žalobci uložit § 15 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů. Sporné mezi účastníky je to, zda žalobce vůbec mohl být v postavení subjektu, který by byl povinen zachovávat mlčenlivost podle § 15 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů.

11. Podobnou otázkou se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 7. 2018 č.j. 3 As 3/2017-38. V odkazovaném případě byla stěžovatelka uznána vinnou z téhož přestupku [tedy přestupku dle § 44 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů], který měla spáchat tím, že prostřednictvím webových stránek nechala zveřejnit kopie protokolů o výsledcích 37 svědků a 2 protokolů o výsledku obviněného ze spisového materiálu Policie ČR, správce těchto osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona o ochraně osobních údajů, které získala v souvislosti se svým postavením obviněné v trestním řízení a které obsahovaly jméno, příjmení a celé znění výpovědi svědků a obviněného a byly učiněny před orgány činnými v trestním řízení, čímž stěžovatelka měla porušit povinnost mlčenlivosti uloženou jí podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů. Nejvyšší správní soud kasační stížnosti stěžovatelky vyhověl a uzavřel, že pokud na web, který provozovala a který podléhal její kontrole a byla tak schopna ovlivnit jeho obsah, umístila osobní údaje vypovídajících osob, zveřejnila je a tyto osobní údaje jako zveřejněné udržovala, lze toto jednání hodnotit jako systematické, čímž jsou naplněny všechny znaky zpracování osobních údajů ve smyslu ustanovení § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů. Stěžovatelka poté, co protokoly - osobní údaje získala, byla při následném zpracování a zveřejnění jejich správcem ve smyslu ustanovení § 4 písm. j) zákona o ochraně osobních údajů. Vztahovaly se tak na ni ty povinnosti, které se vztahují na správce osobních údajů (zejména podle ustanovení § 5 - § 13, § 16 a násl. zákona o ochraně osobních údajů).
12. Nejvyšší správní soud v odkazovaném rozsudku č.j. 3 As 3/2017-38 dále uvedl: „*Oproti tomu ustanovení § 15 zákona o ochraně osobních údajů ukládá povinnost mlčenlivosti zaměstnancům správce nebo zpracovatele, jiným fyzickým osobám, které zpracovávají osobní údaje na základě smlouvy se správcem nebo zpracovatelem, a dalším osobám, které v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností přicházejí do styku s osobními údaji u správce nebo zpracovatele. Pro všechny tyto osoby je přitom společné, že se jedná o odlišné osoby od správce či zpracovatele. Byla-li stěžovatelka přímo správcem osobních údajů, je zřejmé, že povinnost mlčenlivosti podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů se na ni nevztahovala, neboť obsahově podobnou povinnost přímo správci ukládá ustanovení § 13 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů.*“
13. Citované závěry se použijí i v nyní posuzované věci. Žalobce zveřejnil na svém profilu na sociální síti Facebook příspěvek, který obsahoval osobní údaje Mgr. Z. V., pracovnice odboru sociálních věcí Magistrátu města Olomouc, v rozsahu rodné příjmení, datum a místo narození, které získal ze spisu trestního řízení sp. zn. 5 T 273/2015, čímž dle žalovaného porušil povinnost stanovenou § 15 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů, tedy povinnost osoby, která v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností přichází u správce do styku s osobními údaji, zachovávat mlčenlivost o těchto osobních údajích. Žalobce na svůj profil na sociální síti Facebook umístil předmětné osobní údaje a tyto osobní údaje jako zveřejněné udržoval od 23. 8. 2017 nejméně do 18. 10. 2017. Toto jednání žalobce lze hodnotit jako systematické, přičemž jsou naplněny všechny znaky zpracování osobních údajů ve smyslu § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů. Žalobce poté, co osobní údaje získal, byl při následném zpracování a zveřejnění jejich

správce ve smyslu § 4 písm. j) zákona o ochraně osobních údajů. Vztahovaly se tak na něj ty povinnosti, které se vztahují na správce osobních údajů, zejména podle ustanovení § 5 - § 13, § 16 a násl. zákona o ochraně osobních údajů; na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že žalobce měl k předmětným osobním údajům přístup jakožto obviněný (obžalovaný) v dané trestní věci. Žalobce byl správcem osobních údajů, a proto se na jeho jednání vztahují práva a povinnosti, které pro správce vyplývají z předpisů na ochranu osobních údajů.

14. Z logiky věci se na žalobce nemohla vztahovat povinnost mlčenlivosti dle § 15 zákona o ochraně osobních údajů (kde je povinnost mlčenlivosti uložena osobám odlišným od správce), na které odkazovalo jak napadené rozhodnutí předsedkyně žalovaného a jemu předcházející rozhodnutí žalovaného, tak i zákonodárce při zakotvení skutkové podstaty přestupků dle § 44 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů. Žalobce tudíž nemohl spáchat přestupek dle § 44 odst. 1 písm. c) téhož zákona.
15. Žalovaný v dalším řízení důkladně posoudí, zda žalobce svým jednáním (které soud ze shora vyložených důvodů považuje za dostatečně prokázané) mohl naplnit skutkovou podstatu jiného přestupku. V této souvislosti Městský soud v Praze podotýká, že pokud žalovaný dospěje ke kladnému závěru, bude muset rovněž zvážit, zda dané jednání je přestupkem i dle nové právní úpravy (zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, který s účinností od 24. 4. 2019 zrušil mimo jiné i zákon o ochraně osobních údajů, viz § 67 zákona č. 110/2019 Sb.). Zásada obsažená v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod („*Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.*“) totiž nepochybně platí i v oblasti správního trestání (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2018 č.j. 5 As 279/2017-34, bod 12, či nálezy Ústavního soudu ze dne 4. 2. 2020 sp. zn. Pl. ÚS 15/19, bod 24, a ze dne 16. 6. 2020 sp. zn. Pl. ÚS 4/20, bod 19). Pokud by tedy předmětné jednání žalobce nemohlo naplnit skutkovou podstatu některého přestupku ať už dle staré, nebo dle nové právní úpravy, nelze žalobce pochopitelně uznat vinným.
16. Z výše uvedených důvodů soud zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost dle § 78 odst. 1 s. ř. s. Současně soud vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
17. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a úspěšnému žalobci přiznal jejich náhradu. Zaplacený soudní poplatek z žaloby činí 3.000 Kč (soud však nepřiznal náhradu za soudní poplatek z návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby, neboť tomuto návrhu vyhověno nebylo, srov. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 6. 2020 č.j. 15 A 22/2020-49, bod 21, či rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 11. 2019 č.j. 62 Af 98/2017-94, bod 42). Za jeden úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu]. Žalobci náleží náhrada nákladů řízení za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu] a podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. K této částce (6.200 Kč) je třeba připočíst 600 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů dle § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu. Právní zástupce žalobce je plátcem DPH, soud tak dle § 57 odst. 2 s. ř. s. žalobci dále přiznal i částku odpovídající příslušné sazbě daně ve výši 1.428 Kč. Náhrada nákladů řízení tedy celkem činí částku ve výši 11.228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. února 2021

JUDr. Marcela Rousková, v.r.
samosoudkyně